

Valdorfo pedagogika

„Su pagarba sutikti, su meile auginti, laisvą išlydėti“ (R. Steiner)

Rudolfas Šteineris – austrų filosofas, literatūrologas, rašytojas ir dramaturgas, menininkas, antroposofijos pradininkas, kuris įkūrė prieš 100 metų pirmą nepriklausomą ir valstybiniu mastu pripažintą Valdorfo mokyklą Štutgarte.

Valdorfo ugdymas yra paremtas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta Valdorfo pedagogikos Lietuvoje koncepcija. Šiuo metu Lietuvoje veikia virš 20 – ties Valdorfo įstaigų, mokyklų, darželių ar grupių.

R. Šteineris pabrėžė trejopą santykį: galva, širdis ir rankos yra vienodai svarbios ugdam. Valdorfo pedagogika lavina pažintinius, moralinius ir praktinius gebėjimus.

Valdorfo pedagogika – tai detali amžiaus tarpsnių teorija, teigianti, kad žmogus vystosi visą gyvenimą. Remiantis kiekvienam laikotarpiui būdingais dėsningumais, Valdorfo pedagogikoje viskas pateikiama, atsižvelgiant į vaiko amžiaus tarpsnių ypatumus. Ši filosofija akcentuoja tris žmogaus sielos veiklos rūšis – mąstymą, jausmus ir valią. Kiekviena šių sričių reikalauja ypatingo dėmesio skirtingais vaiko vystymosi etapais.

R. Šteineris, kurdamas Valdorfo ugdymo pagrindus, siekė, kad **ugdymo programa veiktų vaiką harmonizuojančiai**. Esminiai dalykai, kurie įtakoja harmoningą mažo vaiko vystymąsi, remiantis R. Šteineriu:

- meilė ir šiluma;
- aplinka, kuri maitina vaiko pojūčius;
- kūrybinė bei meninė patirtis;
- laisvas kūrybinis žaidimas;
- saugoma vaikystė;
- pagarba, dėkingumas ir nuostaba;
- džiaugsmas, humoras ir laimė;
- suaugusių vidinis tobulėjimas;
- prasminga suaugusiųjų veikla, kuri būtų verta vaiko pamėgdžiojimo.

Valdorfo lopšeliuose-darželiuose dėmesio centre yra mažas vaikas, o ne auklėjimo planas. **Vaikai** į pasaulį ateina kaip individualybės – jomis ir lieka. Jie **yra unikalūs, tačiau jų raidai reikalingas rūpestingų suaugusiųjų palydėjimas, kad jie galėtų eiti savo keliu**. Valdorfo lopšelyje-darželyje, namuose kiekvienas vaikas gali išgyventi savo asmeninį raidos laiką. Čia galioja taisyklė ne „kuo greičiau – tuo geriau“, o „**viskam savas laikas**“. Pedagogai suteikia laiko žaidimams. Mažo vaiko žaidimas yra labai svarbus ir turintis lemiamą reikšmę gyvenime, kadangi per jį vaikas mokosi vystyti smulkiąją ir stambiają motoriką, kalbą bei aktyvina vaizduotę. Per jį vaikai atlieka socialines veiklas, suvokia save ir kitus kaip individualius žmones. Visam tam reikia įkvėpimo ir laiko: jų įkvėpimo ir jų laiko.

Ugdymo turinys

- Metų – savaitės – dienos ritmas
- Vaiko stebėjimas ir aptarimas
- Ugdymo priemonės (vaškinės kreidelės, akvarelė, pieštukai, vilna, vaškas...)
- Priemonės „darbinei“ veiklai, amatams, maisto gamybai, staliavimo, audimo staklės.
- Ritualai, tradicijos, šventės
- Pakankamai laiko skiriama laisvam kūrybiniam žaidimui, priemonės kūrybiškumui, laisviems žaidimams (kaladėlės, skarelės, kepurės, juostelės...)
- Prasminga veikla: daržininkystė, maisto gamyba, žygiai ir kt.

Pagrindinis principas:
Pavyzdys – pamėgdžiojimas

Grupės aplinka

- „Neišbaigti žaislai“
- „Metų laikų stalas“
- Natūralios medžiagos
- „Neperkrauta“ aplinka
- Ramios, švelnios spalvos interjere
- Bendras stalas

Kiemo aplinka

Valdorfo pedagogikoje draugiškas rūpestis gamta yra išgyvenama realybė, pvz. per veiklą grupės aikštelėje, metų laikų patyrimą, išvykas, natūralių medžiagų naudojimą patalpose.

- Įrengta vieta daržininkystei, gėlininkystei
- Natūralios priemonės kūrybiniam žaidimams (įvairaus dydžio medinės kaladės, šakos, darbo įrankiai, akmenukai, kaštonai, kelmukai...)
- Natūralios lauko priemonės laipiojimui (kalnelis, medis, kelmai ir kt.)
- Smėlio zona
- Galimybė išnaudojant artimiausią gamtinę, kultūrinę, istorinę, pažintinę aplinką.

Daugiau informacijos rasite čia.

Remiantis Valdorfo pedagogikos principais ugdymo procesas organizuojamas Vilniaus lopšelio darželio „Pelėda“ „Nykštukų“ grupėje

Parengė auklėtojos metodininkės Daiva Sabaliauskaitė ir Genė Maculevičienė